

[Rasmussen (Gylling).]

Befolkning kan faa Adgang til Strand og Skov. Jeg kan derfor anbefale Lovforslaget til velvillig Behandling og hurtig Vedtagelse.

Hartel: Det maa tilgives den danske Bonde, om han under vore Dages haarde Kamp for Tilværelsen ikke altid eller maaske i mindre Grad, end det ellers vilde være Tilfældet, tænker paa de Naturværdier, som omgiver ham i hans daglige Arbejde. Men naar ikke flere giver op i denne haarde Kamp for Tilværelsen og søger ind til Storbyen, lokket af dennes tilsyneladende Velstand og de Understøttelser, som kan faas paa Socialkontorerne, skyldes det utvivlsomt en dyb, om end lønlig Forbindelse mellem den danske Bonde og den Natur, som omgiver ham. Hans Instinkt siger ham, at hvis den Forbindelse gaar tabt, gaar der noget værdifuldt tabt i og for ham selv. Vi forstaa derfor godt, at Storbyens Mænd og Kvinder, navnlig Ungdommen, længes bort fra Storbyen ud i Naturen. Der er noget romantisk i dette, som taler til det Følelsesliv, der i det rationalistiske Tidsafsnit, som vort Folk har oplevet, har været skjult, men som nu er ved at komme til Frembrud paa ny. Det uforgængelige menneskelige Følelsesliv maa ikke glemmes, og det er dette, jeg ser Udslag af i Nutidsmenneskers Trang til at komme ud i Naturen igen, den stærke og levende Interesse, Bybefolkningen har vist Naturfredningsarbejdet, Kolonihaveanlæg, Villabebyggelse langs Stranden ved Skov, og de Udflugter, som skabes i Fællesskab gennem Spejderbevægelsen og Lejrlevet, er alt sammen Udtryk herfor.

Ordet Naturfredning — Loven kaldes ogsaa Naturfredningsloven — er i og for sig selvmodsigende; thi Naturen er noget levende, undergaar bestandig Forandringer, er noget, som altid vil vise sig at kunne hævde sig, om end under skiftende Former, medens Fredning forudsætter, at man vil bevare en Tilstand bestandig uforandret. Dette kan naturligvis ikke lade sig gøre, naar man ser Problemet som Helhed, men det kan lade sig gøre over for Oldtidsminder og over for begrænsede Omraader, Skovarealer og Kyststrækninger, og for saa vidt kan altsaa Betegnelsen Naturfredning være paa sin Plads. Det er formodentlig ogsaa det, Loven tilsigter, men vi maa advare imod den Tanke, at vi skulde kunne frede Naturen som Helhed.

Det Lovforslag, som Statsministeren her har fremsat, omhandler Spørgsmaal — det erkender vi —, hvis heldige Løsning

er af den største Betydning baade for Offentligheden som Helhed og for Grundejerne. Det var derfor med Tilfredshed, jeg bemærkede, at den højtærede Statsminister i sin Forelæggelsestale fremhævede, at Lovforslaget var grundigt prøvet i flere Instanser, men Spørgsmaalet er: Er det prøvet nok? Har Synspunkterne været alsidige, og har de Personer, som har været raadgivende, været uden Tendens, uden nogen som helst Forhaandsindstilling? Det er dette, jeg ikke er helt sikker paa efter den Form, Lovforslaget har faaet. Jeg underkender ingenslunde Statsministerens Interesse for dansk Natur og Ungdommens Friluftsliv. Det er i og for sig ogsaa en taknemmelig Opgave at varetage en saadan Interesse, men Faren for Ensidighed er nærliggende, og det forekommer mig, at den højtærede Statsminister ikke har holdt sig helt klar af dette. Jeg sporede ligesom en Antydning af Irritation i Ministerens Udtalelser om, at han forudsaa, at visse Sider ved det stillede Forslag vilde medføre Kritik af den Lovgivning, der her er foreslaaet. Jeg melder mig som en af disse Kritikere, men jeg udbeder mig det forstaaet saaledes, at det ikke er Forslagets Hensigt og Formaal, vi har noget imod, men det Omfang, man ønsker at give denne Lovgivning, og den Fremgangsmaade, man har foreslaaet anvendt. Med prisværdig Aabenhed indrømmede Statsministeren, at det, der skaber almindelig Interesse om Loven, er den Adgang til at komme uden om Erstatninger, som Forslaget hjemler. Vi kan umuligt tro, at de Goder og Rettigheder, som efter Forslaget er saare værdifulde for Almenheden, skulde være saa lidt værd for den enkelte Ejer, at man juridisk, menneskeligt og moralsk skulde kunne forsvare at fratage ham disse Værdier uden nogen som helst Erstatning. Det minder en lille Smule om det jesuitiske Princip, at Hensigten helliger Midlet.

Men for, om det er muligt, at skabe en gunstigere Indstilling over for min Kritik skal jeg begynde med en Gennemgang af det, hvorom jeg er enig med Forslagsstilleren, det være sig Statsministeren eller Strandfredningskommissionen, Naturfredningsforeningen, eller hvem der i øvrigt har taget aktiv Del i dette Forslags Udarbejdelse.

Vi anerkender — og jeg bemærker udtrykkeligt, at jeg selv er Strandlodsejer — den gamle danske Ret, hvorefter Kongen er den retmæssige Ejer over alle Forstrande, de udyrkede og for Plantevækst blottede Strandbredder. Om dette skal forstaaes fra den saakaldte Grønkant, altsaa den bevoksede Del af Stranden udefter, eller fra det